

Preek 3 maart 2024 (ochtend)
HWS Ontmoetingskerk
Kerkproeverij
Matteüs 26:26-35

Gemeente van Jezus Christus,

Wie vind jij vandaag de dag een inspirerend persoon? Daar kunnen veel verschillende mensen voor genoemd worden. Beroemdheden van de film of televisie. Topsporters. Schrijvers van mooie boeken. Filosofen. Influencers. Politiek leiders... Ondanks dat het heel verschillende mensen zijn met heel verschillende achtergronden zijn het toch allemaal stuk voor inspirerende mensen. Zij hebben laten zien: zo kan het ook. En hoe verschillend ze ook allemaal zijn, ik denk dat ze één gemeenschappelijke deler hebben... Eén overeenkomst... Dat is dat ze stuk voor stuk succesvol zijn. Succesvol in het leven, in hun werk, op hun gebied. Mensen die ons laten zien: zo kan het ook en het wekt misschien wel het verlangen bij je op om ook zo te zijn. Waardoor is het zo inspirerend? Omdat het werkt, je ziet dat het kan bij anderen, en dus kan jij het ook. Misschien niet evenveel, maar zij verleggen hun grenzen dus jij kan dat ook... Zij bereiken het en wij kunnen in hun voetsporen treden. Het is succesvol... Het werkt... Bron van inspiratie.

Als we het hebben over de grote bronnen van inspiratie dan is religie ook een onmisbaar iets. De grote wereldreligies hebben, en doen dat nog steeds, miljarden mensen geïnspireerd. Geleid naar een beter leven. Het is interessant om dan naar de stichters van die religies te kijken, en vooral ook hoe ze gestorven zijn. Want dat is heel vergelijkbaar. Mozes bijvoorbeeld, hij stierf toen hij 120 jaar oud was. Groot en sterk leider, hij had het volk Israël uit slavernij bevrijd en vanuit Egypte naar het beloofde land geleid. Op het hoogtepunt van zijn leven sterft hij. Boeddha werd 80 jaar, stierf in grote vrede omringd door groepen discipelen. Confucius sterft op de leeftijd van 72 jaar in zijn woonplaats waar hij ooit uit verbannen was maar waar hij met eer was thuisgekomen, omringd door mensen die zijn werk zullen doorzetten. Mohammed was de eerste politiek leider van heel Arabië en hij sterft in de armen van één van zijn vrouwen wanneer hij 62 of 63 is.

Het zijn allen inspirerende mensen geweest die tientallen jaren aan het werk zijn geweest en in geluk en vrede zijn gestorven in een voor die tijd hoge leeftijd... En dan heb je Jezus. Het contrast kan bijna niet groter zijn. Jezus stierf als dertiger, nadat Hij hooguit drie jaar Zijn boodschap had verkondigd. En Hij stierf verraden door een leerling, vermoord door de Romeinse bezetter, verlaten door al Zijn vrienden en, als je de Bijbeltekst moet geloven, zelfs verlaten door God. Hij stierf ontzettend jong, gewelddadig, schaamteloos... Want Hij stierf aan het kruis. De doodstraf voor de allerergste, de meest verschrikkelijke misdadiger. Naakt hangend aan spijkers aan een houten kruis terwijl iedereen kan meekijken hoe je heel langzaam een pijnlijke dood sterft.

Dan komt de grote vraag. Het is heel logisch dat die andere religies groot zijn geworden. De stichter leert zijn volgelingen een of andere grote waarheid van hoe het leven eruitziet. En zijn volgelingen zien wat voor effect dat heeft, een mooi leven dat op een goede manier eindigt. Dat geloof werkt. En ook zo bij zijn volgelingen. Dus mensen zeggen: 'dat wil ik ook!' En ze

gaan zich verdiepen in die religie, bekeren zich. Want wat die stichter heeft bereikt dat willen ze ook...

Maar dan wil ik weten. Wie kijkt er nu naar Jezus, wie ziet Zijn levenseinde en zegt: 'Dat wil ik ook! Geef mij ook maar zo'n leven! Laat mij ook maar op die manier sterven!' Naakt, bespot, lijdend aan een kruis... Wie zegt: Ja, dat wil ik, dat is de boodschap voor mij, dat geloof is mijn geloof. Waarom, in vredesnaam, zou iemand ervoor kiezen om het geloof van Jezus aan te nemen?

Het kruis een verschrikkelijk martelwerktuig in de Romeinse tijd... Ja, daar gaan we voor. Dat wordt het teken, het symbool van mijn geloof. Van Cicero weten we dat het Latijnse woord Crux, kruis, ook wel gebruikt werd als een scheldwoord, een vloek. Stel je zo'n woord voor in onze tijd... Ik zal maar geen voorbeelden noemen. Je weet wel zo'n woord dat weggepiept wordt op de televisie. En dat je dan bij jezelf bedenkt, daar ga ik een kerk van maken. Hier in Capelle, de kerk van de <piep>... Bizar toch. Waarom zouden mensen Jezus volgen? Waarom is zo'n verschrikkelijk martelwerktuig het symbool geworden van de grootste wereldreligie...

Het antwoord komen we tegen in het Bijbelgedeelte dat we eerder deze dienst hebben gelezen. We lazen over een maaltijd. Maar het is niet zomaar een maaltijd, het is de Pesachmaaltijd. In veel opzichten het hoogtepunt van het Joodse paasfeest. Toen, in de tijd van Jezus en nu nog steeds. Eén van de belangrijkste tradities van deze maaltijd is dat iemand, vaak de vader van het gezin of de gastheer, aan de eters verteld waarom ze met elkaar Pesach vieren. Voor de Joden was dat de uittocht uit Egypte. De Israëlieten waren lange tijd als slaven onderdrukt in Egypte. Een verschrikkelijk bestaan. Maar in de tijd van Mozes greep God in. God zorgt ervoor dat de farao uiteindelijk het volk Israël haar vrijheid geeft. De avond voordat het volk eindelijk vrij wordt vieren ze met elkaar voor de allereerste keer Pesach. Er wordt brood gegeten, wijn gedronken, het geslachte lam wordt opgegeten. En de dag daarna vertrekken ze uit Egypte op weg naar het beloofde land, in vrijheid.

Een geweldige gebeurtenis. Iets dat de Joden tot op de dag van vandaag vieren met het Pesachfeest. En tijdens de Pesachmaaltijd klinken die verhalen rond de uittocht uit Egypte weer. Zodat het volk nooit zal vergeten: wij zijn slaven geweest, maar God heeft ons bevrijdt. Wij leven in vrijheid dankzij God...

Dat is het Joodse Pesach. Jezus viert dat ook met Zijn vrienden. Hij was de gastheer en Jezus zou dus ook het verhaal van de uittocht uit Egypte moeten vertellen. Maar we lezen nergens in de Bijbel of Hij dat bij dit laatste avondmaal heeft gedaan. Hij vertelt wel een ander verhaal. Dat er op lijkt, maar zoveel verder, zoveel dieper gaat. Jezus heeft het over Zijn dood. Jezus zegt over het brood: 'Neem, eet, dit is mijn lichaam.' En over de beker wijn zegt Hij: 'Drink allen hieruit, dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden.'

De Joden vierden met de Pesachmaaltijd het feest van de bevrijding, bevrijding van de slavernij. Jezus pakt dit thema op, maar geeft er een nieuwe betekenis aan. Jezus koppelt zijn dood aan een ander soort bevrijding, een grotere bevrijding

zelfs nog dan die uit slavernij. Jezus zegt als het ware: jullie kennen het Pesachfeest, maar bij mij vieren we het ware Pesach. In mijn dood wordt de grootste bevrijding mogelijk.

Dat Jezus geleefd heeft en gestorven is, is een vaststaand historisch feit. Voor christenen is Zijn dood één van de meest belangrijke onderdelen van het geloof. Het bewijst Zijn liefde voor ons, en tegelijkertijd bevrijdt het ons. Laten we daar verder over nadenken. Vergelijk het met een man en vrouw die samen een romantische wandeling maken langs een rivier. De jongen zegt tegen het meisje: 'ik houd van jou, meer dan van wie dan ook.' Maar het meisje gelooft het niet echt. De jongen zegt: 'Ik zal bewijzen.' En hij springt het water in en verdrinkt, om zijn liefde te bewijzen. Hoe denk je dat die vrouw zou reageren? Van 'o, nu weet ik dat hij echt van mij hield'? Nee, natuurlijk niet, ze zal zeggen: 'wat een idioot!' Zinloze dood, dat bewijst geen liefde.

Het zou anders zijn als de vrouw in het water terecht was gekomen en dat de man dan achter haar aan was gegaan. Dan zou hij haar kunnen redden. En als hij haar uit het water redt, maar zelf tot overlijden komt dan heeft hij wel zijn liefde bewezen. Dan heeft zijn dood betekenis gehad. Zo ook bij Jezus en dat vertelt Hij Zijn vrienden bij het Pesachmaal. Ik ga sterven, en dat verandert alles voor iedereen ten goede.

Voor doorgewinterde kerkgangers is het verhaal van het laatste avondmaal van Jezus bekend. Jezus heeft het over het brood en de wijn, en soms vieren wij in de kerk ook het heilig avondmaal. Dan eten wij ook brood en drinken wij ook wijn. Maar dat is nog geen feestmaal. Als jij een feestelijke maaltijd organiseert dan schenk je misschien ook wijn, en waarschijnlijk is er ook wel iets van brood, maar dat is allebei niet het belangrijkste onderdeel van de maaltijd. Bij de Pesachmaaltijd was dat ook zo. Natuurlijk was er brood, en er was wijn om te drinken, maar het belangrijkste gerecht was het geslachte lam.

Dat gaat ook terug op het verhaal van de uittocht uit Egypte. Farao wilde het volk niet laten gaan. En daardoor kwamen er steeds plagen, waarschuwingen eigenlijk, van God richting farao, richting de Egyptenaren: Stop met dit onrecht, stop met deze verschrikkelijke daden, of je zult de gevolgen ervan ook zelf proeven. Maar farao luisterde niet. En dus kwam er een tiende plaag, een verschrikkelijk gebeuren. In de nacht voordat het volk Israël werd vrijgelaten ging er een engel des doods door het land. In elk huis sloeg hij toe en doodde iemand. Elk huis, het paleis van de farao, de hut van een armoedzaaier, bij elke Egyptenaar én elke Israëliet. Heel eerlijk dus, geen enkel onderscheid. Er was slechts één manier om die straf te voorkomen. En dat was door het bloed van het lam. Wanneer dat op de deurpost gesmeerd werd was dat een duidelijk teken voor de engel om dat huis over te slaan. Iedereen had dus zelf de keuze, doe ik mee en ben ik veilig, of neem ik het risico?

Datzelfde lam was ook het hoofdgerecht bij het Pesachmaal. Maar bij de Pesachmaaltijd bij Jezus en Zijn vrienden lezen we niets over een lam. De impliciete boodschap is duidelijk: Jezus is het lam... Zijn dood maakt ons vrij.

Dat roept misschien de vraag op: waar zou ik van bevrijd moeten worden? Ik leef in Nederland, een vrij land... Ik ben geen tot slaafgemaakte en verder leef ik ook in vrijheid. Om

Jezus te begrijpen moeten we eerst breder kijken dan alleen onszelf. We kijken naar onze wereld in deze vreemde en onzekere tijden... We kijken bijvoorbeeld naar Oekraïne, of naar Israël en Gaza, of naar Jemen, of naar... Eén van al die plekken waar mensen elkaar verschrikkelijk leed toedienen. Een Poetin is bijvoorbeeld verantwoordelijk voor honderdduizenden doden, honderdduizenden gebroken gezinnen... Zo iemand verdient rechtvaardigheid, een hoge straf... Maar we weten allemaal dat dat waarschijnlijk nooit zal gebeuren. En dat is helaas eerder regel dan gewoonte. De meest verschrikkelijke daders zijn meestal ook de machtigen en zij kunnen voorkomen dat ze vervolgd worden. Dat is oneerlijk, dat is geen rechtvaardigheid...

Maar God ziet het, en Hij is wel rechtvaardig. God zal recht spreken... Net als in Egypte de slavernij van de Israëlieten werd bestraft, zo zal God ook rechtspreken over mensen zoals Poetin. Maar dat is niet het enige kwaad in de wereld. Ook in onze directe omgeving is er veel dat verkeerd gaat. Denk bijvoorbeeld aan het toeslagenschandaal, de aardbevingen in Groningen, explosies in Rotterdam. Denk aan huiselijk geweld, aan anderen uitschelden in het echt of digitaal, roddelen, liegen, de ander pijn doen, de ander tekort doen... Maar ook heel persoonlijk: depressiviteit, eenzaamheid, egoïsme, het gevoel dat je niet weet wat het doel is van je leven... Wij zijn allen, meer of minder, slachtoffer van het kwaad in deze wereld. Slachtoffer... En ook dader... Maar het hoeft niet zo te zijn. Er is een betere wereld mogelijk... Maar dat is geen gewoon menselijke wereld. Wij mensen schieten tekort, wij allemaal, hoe goed onze bedoelingen ook zijn. Wij zijn slaven van het verkeerde... Maar Jezus bevrijdt. Bevrijdt ons van die slavernij... Wij kunnen in vrijheid leven. En Jezus is net als het lam. Zijn bloed voorkomt dat de rechtvaardige straf ons treft. Wij hoeven net als de mensen in Egypte niet te sterven, want het Lam, Jezus is al gestorven.

Dat is de dood van Jezus. Het bevrijdt ons van het kwaad, opent voor ons een nieuwe toekomst... Maar dat is niet het einde van het verhaal. Jezus sterft, maar met Pasen staat Hij weer op uit de dood. Jezus is sterker dan de dood. Die belofte geldt ook voor ons. Wanneer wij Jezus aannemen, wanneer wij in Hem gaan geloven, dan zullen wij hoe dan ook leven. Ook wanneer wij sterven... Wij zullen leven. Leven in het Koninkrijk van God. Daar waar het verkeerde niet meer bestaat, daar waar geen ziekte is, geen pijn, geen verdriet, zelfs de dood niet is. Dat is onze toekomst, bevrijding van al het kwaad op deze aarde. Maar ook nu al in het geloof is er leven, het ware leven in vrijheid, het echte geluk is heel dichtbij...

Wil jij dat ook? Het is niet moeilijk. Kijk maar naar de vrienden van Jezus, stuk voor stuk hebben ze Hem in de steek gelaten. Maar Jezus laat hen niet los. Hij houdt hen stevig vast. En ook vandaag steekt Jezus Zijn hand uit. Hij steekt Zijn hand uit naar jou en nodigt je uit om die hand aan te pakken. Om te leven samen met Hem. Bevrijd van het kwaad dat nu over ons heerst, en op weg naar een prachtige toekomst zonder einde. Neem jij de uitnodiging van Jezus aan? Jezus houdt van jou, Hij gaf Zijn leven voor jou... Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410